

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie**

Szczecin, dnia sierpnia 2009 r.

**Pani
Joanna Żurawska
Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
W Będzinie**

LSZ-410-81-02/2009
P/09/092

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie skontrolowała Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Będzinie, zwany w dalszej treści wystąpienia „GOPS”, w zakresie kierowania osób do domów pomocy społecznej (DPS) oraz finansowania ich pobytu w latach 2007–2009 (do 31.03.).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym w dniu 15.07.2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Pani Kierownik niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie, z uchybieniami, ocenia udział GOPS w realizacji zadań pomocy społecznej stanowiących przedmiot kontroli.

1. W badanym okresie GOPS realizował gminne zadania w zakresie pomocy społecznej, określone w statucie obowiązującym od 19.10.2004 r. i regulaminie organizacyjnym zatwierdzonym 21.10.2004 r., obejmujące m.in. kierowanie osób do DPS. Zapisy w tych dokumentach, określające zakres zadań GOPS, były zgodne z przepisami ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej², zwanej dalej *ustawą o p.s.* Mieszkańcy Gminy informowani byli – poprzez zamieszczenie na stronie internetowej Urzędu Gminy Będzino – o zadaniach realizowanych przez GOPS i rejonach działania poszczególnych pracowników socjalnych. Infor-

¹ Dz.U. z 2007 r., Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Dz.U. z 2008 r. Nr 115, poz. 728 ze zm.

macja ta nie była wystarczająca, ze względu na brak zamieszczenia na ww. stronie: procedur ubiegania się o świadczenia, w tym o skierowania do DPS; zasad odpłatności za pobyt w takich placówkach oraz o możliwości uzyskania dokumentów niezbędnych do złożenia wniosków o świadczenia. Stwierdzono ponadto, że do dnia 31.03.2009 r. GOPS nie osiągnął, określonego w art. 110 ust. 11 *ustawy o p.s.*, poziomu zatrudnienia pracowników socjalnych (1 pracownik na 2 tys. mieszkańców). Na koniec marca 2009 r. w GOPS zatrudniano 3 pracowników socjalnych, tj. o jednego mniej od stanu zalecanego ww. przepisem (4 pracowników na 9,4 tys. mieszkańców Gminy). Pracownicy ci posiadali wymagane kwalifikacje, określone w art. 116 ust. 1 *ustawy o p.s.*

2. Pozytywnie należy ocenić udział GOPS w opracowaniu Gminnej Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2009-2013. Dokument ten, wykonany został na zlecenie GOPS w czerwcu 2009 r., zawierał założenia dotyczące m.in. wsparcia osób starszych i niepełnosprawnych oraz nakładał obowiązek monitorowania realizacji Strategii, w tym opracowania corocznych ocen jej wdrażania.

Stwierdzono ponadto, że Kierownik GOPS corocznie, zgodnie z wymogiem art. 110 ust. 9 *ustawy o p.s.*, składał Radzie Gminy Będzino sprawozdania z działalności Ośrodka oraz przedstawiał potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

3. Pracownicy socjalni GOPS, pełniący funkcje opiekunów środowiskowych – na czas przeprowadzenia kontroli NIK – posiadali pełne rozeznanie potrzeb w zakresie pomocy społecznej na terenie swojego działania, w tym o potrzebie skierowania 10 osób do DPS i konieczności objęcia usługami opiekuńczymi 26 mieszkańców Gminy Będzino.

W GOPS na czas kontroli NIK prowadzony był rejestr wniosków mieszkańców o skierowania do DPS. Przyjmowane do rozpatrzenia wnioski (13 - w okresie od 1.01.2007 r. do 30.06.2009 r.) spełniały wymogi § 8 ust.1 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 października 2005 r., w sprawie domów pomocy społecznej³, zwanego *rozporządzeniem w sprawie DPS*. W aktach tych spraw znajdowały się wywiady środowiskowe przeprowadzone w oparciu o przepisy rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 kwietnia 2005 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego⁴, zawierające wymagane informacje, których zakres określono w art.107 ust.1 *ustawy o p. s.* oraz dokumenty wymagane przepisami § 8 ust. 2 rozporządzenia w sprawie DPS, tj. m.in.: decyzje organu ustalającego wysokość świadczeń, zgodę wnioskodawcy na ponoszenie opłat w DPS oraz – poza jednym przypadkiem – oświadczenia o wysokościach dochodów członków rodziny. Dotyczyło to wnio-

³ Dz. U. Nr 217, poz. 1837

⁴ Dz. U. Nr 77, poz. 672

sku złożonego przez zainteresowaną osobę w dniu 4.12.2008 r. W przypadku tym GOPS nie przeprowadził wywiadu alimentacyjnego u córki zainteresowanego, co mogło mieć znaczenie w ustalaniu wysokości opłat za pobyt w DPS przez członka rodziny.

Wszystkie 13 złożonych – w latach 2007-2009 (do 30.06.) – wniosków zostało rozpatrzone pozytywnie. Decyzje o skierowaniu do DPS Kierownik GOPS wydał z zachowaniem terminów określonych w art. 35 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego⁵ (*Kpa*). Decyzje te spełniały wymogi określone w art. 107 § 1 *Kpa* oraz były wydawane wg kolejności złożonych wniosków i doręczone zostały stronom na piśmie zgodnie z art. 109 § 1 *Kpa*. Nie były one zaskarżane przez zainteresowane osoby.

W latach 2007-2009 (I kwartał) wydanych zostało 11 decyzji administracyjnych Kierownika GOPS w sprawie odpłatności za pobyt skierowanych osób do DPS. Wysokość naliczonych opłat dla osób wyszczególnionych w decyzjach naliczona została zgodnie z art. 61 ust. 2 ustawy o p.s.

W związku z pobytem – w latach 2007-2009 (I kw.) – w DPS-ach osób kierowanych przez GOPS poniesiono wydatki na sumę 157,7 tys. zł.

NIK nie wnosi uwag co do sposobu i prawidłowości rozliczeń z tym związanych. Środki finansowe w latach 2007-2008 przekazywane były comiesięcznie w należnych wysokościach, tj. wynikających ze zmiany średniomiesięcznych kosztów utrzymania pobytu w DPS i uwzględnieniu okresu pobytu mieszkańca w DPS.

4. Realizacja usług opiekuńczo-specjalistycznych w latach 2007-2009 (I kw.) zlecana była przez GOPS wykwalifikowanej osobie, która świadczyła je jednemu mieszkańcowi Gminy. Rozliczenia z usługodawcą dokonywano zgodnie z warunkami umów, tj. z uwzględnieniem czasu pracy i stawki za godzinę.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba kontroli wnioskuje o:

1. *Dostosowanie zatrudnienia pracowników socjalnych w GOPS do stanu określonego w art. 110 ust. 11 ustawy o p.s.*
2. *Rozszerzenie zakresu informacji o działalności GOPS, przedstawianych na stronie internetowej Urzędu Gminy Będzino, o procedury ubiegania się o skierowania do DPS i zasady odpłatności w tych placówkach.*

Najwyższa Izba Kontroli na podstawie art. 62 ust.1 ustawy o NIK oczekuje przedstawienia przez Panią Kierownik w terminie miesiąca od daty otrzymania niniejszego wystąpienia

⁵ Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz.1071 ze zm.

pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o podjętych działaniach na rzecz ich realizacji lub przyczynach nie podjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Pani prawo zgłoszenia na piśmie, do Dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen i uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.